

På grensen mot det hinsidige

KONSERT: Først og fremst leverte Trio Alpaca og Joy Farrall en av de mykeste versjonene av et av de mest markante musikalske overgangsritualene mot det hinsidige.

TRIO ALPACA

Joy Farrall, klarinett

Musikk av Grenager og Messiaen

Messiaens musikk er ekstrem. Det gjør seg gjeldende på flere måter. Sent lørdag kveld ble vi invitert til å møte en musikalsk fremstilling av tilværelsens yttergrenser. Da fremførte Trio Alpaca i samarbeid med den engelske klarinettisten Joy Farrall Olivier Messiaens «Kvartett til tidens ende» (Quator pour la fin de temps) i Eysteinsalen. På grunn av tidspunktet var det nok mange som kjempet en reell kamp for ikke å la seg drive inn en hinsidig drømmeverden. Ikke minst fordi en del av satsene er så innsmigrende forføreriske at man gjerne der og da kunne ta et ubekymret farvel til denne verdens vidervedigheter. Men heldigvis var det variasjon. Den hellige vrede fikk også komme til orde og fikk oss selvfølgelig til å holde det fokus som skulle til for å skjønne hvilke store spørsmål Messiaen forsøkte å ta opp i nettopp dette verket.

På dette punktet var musikerne også helt klare. Det var de også i det andre verket på programmet. Lene Grenager (f.1969) tilhører den komponistgenerasjonen som er opptatt av at musikkens elementer først og fremst er virkemidler for å skape kommunikasjon. Sett i dette perspektivet blir derfor det meste tillatt enten det gjelder stilarter, genre og akustisk materiale. Gjenbruk blir også et viktig stikkord her. Et av elementene som ble brukt om igjen i denne sammenheng, var den helt spesielle sammensetningen som Messiaens kvartett hadde lagt opp til. Derfor het også Grenagers verk «Kvartett for klarinett, fiolin, cello og klaver». Disponeringen av nettopp denne sammensetningen ble virkningsfull, der den klanglige spennvidden ble utnyttet til å skape et variert uttrykk, men likevel forankret i et ganske samlende akkordisk materiale.

Messiaen var derimot langt mer nyvinnende i sin musikalske søken. Likevel ligger Messiaens styrke i at han greier å samle de mest ekstreme musikalske eksperimenter i et meget kommuniserende uttrykk. Derfor ble han en ukronet konge for det tyvende århundrets modernister. Han skrev gjennomorganisert musikk, som lot seg høre på (forutsatt at det fantes utøvere som greide å fremføre den) og utviklet gjerne helt nye tonesystemer. Når han så tar opp slike eksistensielle spørsmål som tidens opphør, så har også det en musikalsk forankring. Tidens opphør blir det største paradokset man i det hele tatt kan arbeide med i musikk, nettopp fordi musikken beveger seg primært i tid. Men den er noe mer. Derfor ble det en stor triumf for dette ensemblet at de greide å oppheve den musikalske tyngdekraften som ligger i den tidsbundne rytmiske forankringen og erstatte den med et musikalsk svevende rom. Realiseringen av akkurat det ble rett og slett en gripende opplevelse.

Anmeldt av HROAR KLEMPÉ